

Základní škola Světoplavci
adresa budovy školy:
Hradební 24, 379 01 Třeboň

IČ: 08411964

e-mail: info@svetoplavci.cz
tel.: +420 732 322 383
ISDS: a2ea735

Zřizovatel:
Základní škola Světoplavci, s.r.o.
se sídlem:
Třeboňská 22
379 01 Třeboň - Břilice

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Ředitelka Mgr. Bc. Kateřina Parvonič je současně
statutárním orgánem právnické osoby.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PROSTŘEDÍ A PŘÍLEŽITOST

zpracován podle RVP ZV v platném znění ke dni 28.8.2024 ředitelkou Kateřinou Parvonič

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Od 1.9.2023 jde o školu plně organizovanou, vedenou v rejstříku MŠMT pod kódem 79-01-C/01 Základní škola; dle nařízení vlády č. 689/2004. Počet žáků školy k září 2024 dosahuje téměř 100. **Škola sídlí** v pronajaté budově přímo v bráně hlavního třeboňského náměstí. Je dostatečně **vybavena pro svůj provoz**, kromě kmenových učeben máme místnosti pro shromáždění a skupinové aktivity, menší místnosti pro samostatnou práci a vhodně vybavené chodby pro další činnosti. Pro druhý stupeň máme vybavenou badatelnu, tedy místnost pro odbornější vědeckou práci. Škola pracuje s žáky **ve smečkách, tedy malých partách** 5 - 8 dětí, které mají věkový rozptyl odpovídající maximálně dvěma ročníkům. Každá má svého patrona z řad pedagogů, který smečku a její jednotlivé členy velmi dobře zná a dle potřeby ji podporuje.

Škola má zkušený pedagogický tým více než 20 lidí, kteří se vzděláváním a výchovou dětí zabývají po většinu své profesní dráhy. Za klíčovou kompetenci našich pedagogů považujeme kompetenci didaktickou, díky které umí připravit takové podmínky, prostředí a příležitosti k rozvoji, které nejlépe vyhovují jednotlivým žákům a stimulují je k maximálnímu možnému osobnímu rozvoji, kompetenci osobnostní, kam je u vznikající školy nutné řadit psychickou odolnost, pracovitost, kreativitu a také odpovídající žebříček hodnot a morální profil pedagoga, a

konečně kompetenci k učení, což považujeme za důležité nastavení pro sebereflexi, osobní růst i pro práci s reflexí žáků. Pedagogové jsou v roli průvodce, který je sám na cestě a dále pokračují ve svém rozvoji a vzdělávání. Stejně jako žáci, i učitelé mají svůj plán rozvoje, který průběžně naplňují a vyhodnocují. V průběhu roku je jim zajištěna péče v podobě supervize, mentoringu, koučinku.

Škola **spolupracuje s rodinami žáků**. Nezbytná je podpora rodin už při zápisu do školy, kdy rodiče diskutují s průvodcem shodu se vzdělávacím konceptem školy a dochází k oboustrannému vyjasňování toho, jak škola funguje a zda se to potkává s očekáváním rodičů. V průběhu roku jsou hlavním momentem spolupráce **Triangly**, setkání rodič - žák - pedagog, která se odehrávají každých osm týdnů v průběhu celého roku. Kromě toho poskytuje rodičům dostatek informací o průběhu i výsledcích vzdělávání žáků. V průběhu roku si škola opakovaně vyžádává zpětnou vazbu od rodin o tom, jak jsou s chodem školy spokojeni a zda mají dostatek informací.

Pro potřeby pedagogického sboru máme stanoven **Pedagogický kodex**, který odráží hlavní společná východiska a zásady při pedagogické práci v naší škole, a to jak pro rozvoj klíčových kompetencí, tak i jednotlivých očekávaných výstupů a průřezových témat.

1. Vytváříme respektující a podnětné prostředí.
2. Forma se přizpůsobuje obsahu, nikoli naopak.
3. Vnitřní motivace dítěte je základem k rozvoji.
4. Vedeme děti tak, aby učení probíhalo vědomě v souladu s vnitřním potenciálem žáka.
5. Podporujeme učení v situacích, které ukazují reálný smysl učeného.
6. Stavíme před žáky příležitosti, které odpovídají jejich možnostem rozvoje.
7. Pracujeme se zpětnou vazbou a reflexí jako klíčovými prvky učení.
8. Podporujeme skupinovou dynamiku jako významný prvek vrstevnického učení.
9. Pracujeme sami se sebou, abychom byli jako průvodci autentičtí.
10. Stavíme situace tak, abychom mohli kvalitně pracovat s výstupy výchovně vzdělávacího procesu.

Škola navazuje spolupráci s ideově blízkými subjekty, např. se školami, které mají podobný koncept vzdělávání, s organizacemi, které se zabývají přírodovědnými obory a vzděláváním. Blízký vztah má škola ke směrům Učíme se venku, Ekoškola, Montessori, Škola můj projekt apod. Na konci každého školního roku škola vyhodnocuje své záměry, úspěšnost jejich realizace, naplnění jednotlivých cílů. Součástí autoevaluace jsou i zpětné vazby pro průvodce od žáků. Škola je zapojena do Erasmus +, eTwinningu a navazuje další mezinárodní spolupráce. Zapojila se do sítě Ekoškol.

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Nejdůležitější je pro nás finální produkt vzdělávacího procesu, tedy žák - absolvent, a to nikoli ve smyslu okamžiku absolvence, ale celým životem prověřovaný jedinec. Klademe na něj vysoké nároky a chceme jim z hlediska vzdělávacího konceptu (i jeho následné realizace) dostat. Snažíme se vychovávat a vzdělávat lidi s aktivním, tvořivým, pravdivým a zodpovědným přístupem k životu. Škola pracuje s vlastním konceptem Prostředí a příležitost.

Organizace výuky v konceptu Prostředí a příležitost

Kurikulum

Vzdělávací cíle respektují Rámcové vzdělávací programy závazné pro všechny základní školy. Do plánu vzdělávání jsou rozvrhovány tak, aby reflektovaly potřeby a aktuální stav rozvoje každého jednotlivce. Část obsahů výuky představuje neměnný základ společný všem, další obsahy si žáci informovaně volí a vybírají ze vzdělávací nabídky. Kurikulum vyvažuje podporu všestranného rozvoje a práci se silnými i slabými stránkami jednotlivců. Část obsahů je integrována do tématických celků, které lépe korespondují s reálným životem a dávají učení žáků větší smysluplnost. Ve vzdělávacím plánu klademe důraz na rozvoj dovedností potřebných pro uplatnění v životě.

Průběh výuky

Výuka je řízena dvěma plány: ten první je **pevný týdenní rozvrh**, který vymezuje čas pro společnou práci, čas pro samostudium, rozvojové bloky, skupinové aktivity atd. Druhý plán doplňuje **každý žák sám**: v souladu s bloky si plánuje osobní rozvoj dle cílů stanovených v plánu odsouhlaseném průvodcem, dle zpětné vazby, předchozích výsledků i vlastních zájmů a potřeb. Jako podpora systému slouží škály s indikátory a kritérii nastavovanými v šestitýdenních plánech i těmi, které jsou součástí sebehodnocení v některých blocích. To pomáhá žákům samostatně nahlížet na svou práci a vyhodnocovat její kvality i průběžný pokrok. Část žáků se ve škole vzdělává v režimu individuálního vzdělávání a režimu Napůl domškolák, v němž mohou 1 - 4 dny týdně být přítomni prezenčně a zbytek výuky je koncipován jako distanční.

Roční plán výuky

Škola má specifický rytmus školního roku: **každých osm týdnů** probíhá jedna plavba, která je poté v rámci Trianglu vyhodnocována jako celek. Po konci plavby přichází speciální týdenní blok: Slavnosti, který má vlastní sadu očekávaných výstupů naplňovaných blokově.

Výukové cíle

Cíle jsou společnou komunikační platformou pro žáky, průvodce a rodiče. Žák si je volí (v některých fázích výuky zcela volně, jindy z omezené nabídky), nastavuje indikátory jejich naplnění a o průběhu i výsledku jejich dosahování komunikuje s průvodci i rodiči, vždy dle vyspělosti a aktuálních možností. Cíle očekávaných výstupů a klíčových kompetencí jsou postaveny na roveň. S cíli se žák setkává v různých formách:

- skrze příležitosti, které přináší jednotlivé výukové bloky a jejich průvodci
- skrze vlastní studijní plán
- skrze sezónní nabídky tematických bloků, aktivit a projektů

Nezbytností při práci s cíli je dobrá vstupní diagnostika a následná reflexe i práce se zpětnou vazbou. Také do práce s cíli zapojujeme děti již od první třídy.

Formy výuky

Formy výuky jsou variabilní, přizpůsobené konkrétním obsahům výuky. Zahrnují například nácvik dovedností, badatelsky orientovanou výuku, výuku v projektech, informační koutky, čas na samostudium, vrstevnické učení, formáty zážitkové pedagogiky. Mění se v průběhu školního roku podle konkrétních potřeb výuky a další sledované cíle mimo očekávaných výstupů. Část forem si žáci volí sami. Ve formách je výrazná orientace na činnostní výuku, samostatnou aktivitu a vnitřní motivaci žáků. Součástí výuky je práce s reflexí a zpětnou vazbou.

Prostředí

Prostředí je připravené pro různorodé učební potřeby žáků. Samozřejmostí je pro nás blízká spolupráce s knihovnou, využívání digitálních technologií, prostor pro samostudium i skupinovou práci, výuka v přirozeném prostředí (les, louka, centrum města). Máme k dispozici dostatečný prostor pro badatelný, malé týmové místnosti i pro shromáždění všech žáků školy. Využíváme také tělocvičnu třeboňského gymnázia a školní zahradu.

Výstupy a hodnocení

Žáci se učí hodnotit se sami a hodnocení má výrazně formativní charakter. Hlavní část hodnocení je odvozována z portfolia žáka a z Trianglů, tedy společných schůzek rodiče, žáka a pedagoga za účelem uzavření jednoho šestitýdenního plánu a otevření dalšího (Kormidlo).

Přímo ve výuce je klíčovou formou pro upevňování a vyvozování odpovídajících poučení ze zkušeností reflexe a zpětná vazba. Žáci nedostávají domácí úkoly, jejich volný čas je jejich skutečně volným časem (výjimkou jsou projekty a další dlouhodobější úkoly, kde lze očekávat i přesah do volného času žáků, o tomto přesahu ale vždy rozhodují žáci sami). Rodiče si zároveň díky setkávání se školou a díky elektronické nástěnce udržují přehled o tom, v čem se žáci rozvíjejí a na čem právě pracují.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme jedinečnost a osobnost každého žáka a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných. To se promítá v práci s hodnocením a sebehodnocením žáka, v reflexivním dialogu o dosažených vzdělávacích cílech, ve střídání a různorodosti učebních metod, forem, v tvorbě individuálního vzdělávacího plánu a v dlouhodobé a pravidelné spolupráci s rodiči. Pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných vytváříme v našem ŠVP i při realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Začlenění průřezových témat

Na konci prvního i druhého stupně budou mít všichni žáci absolvované úseky všech průřezových témat a na konci 9. ročníku budou mít absolvovány všechny tématické okruhy. Témata budou podle potřeby rozložena do všech předmětů školy. Stejná strategie jako u očekávaných výstupů bude volena i v případě, že bude zřejmé, že některý z okruhů či témat bude opomíjen skupinou žáků, v tu chvíli bude zařazen jako podnět a volitelná aktivita v různých předmětech (ponorka, kormidlo, expedice, ostrovy ad.) a bude evidováno, kteří žáci prošli jakou částí průřezového tématu. Nelze tedy říci předem, kdy budou které části jednotlivými žáky absolvovány.

Rozvoj klíčových kompetencí

Škola systematicky rozvíjí klíčové kompetence žáků. Kompetence, které v plném rozsahu pokrývají rozsah klíčových kompetencí předepsaný v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, má škola strukturované do vlastních celků: kompetence k učení, kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů, kompetence interpersonální a intrapersonální, kompetence občanská. Zvláštní postavení mají kompetence pracovní a k učení, které vzhledem k záměru školního vzdělávacího programu hrají velkou roli v přípravě žáků na dobré fungování v konceptu Prostředí a příležitost.

Kompetence škola využívá v detailní podobě – ke každé kompetenci má její rozpad na dílčí kompetence a ty jsou pak tvořeny jednotlivými vlákny vývojového kontinua s uzlovými body v 1. a 2. období prvního stupně a 1. a 2. období druhého stupně. Díky tomuto nástroji má velmi dobrý přehled o plnění dílčích částí klíčových kompetencí u jednotlivých žáků. Kompetence jsou součástí plánů žáků.

Kompetence k učení:

Rozumím smyslu učení, samostatně se učím a pracuji se svou motivací. Přemýšlím o svém učení a učebním stylu. Samostatně pozoruji a experimentuji, udržím pozornost, pamatuji si naučené, rozumím tomu a dále s tím pracuji. Umím vyhledávat a třídit informace, využívat, zaznamenávat i prezentovat.

Kompetence pracovní:

Mám oblast zájmu, ve které se bezpečně rozvíjím. Jsem hrdý na to, co umím a dále to rozvíjím. Práce mi přináší radost a dává smysl. Připravuji se na vstup do pracovního života, umím popsat své silné stránky a podle nich se rozhoduji, čemu se věnovat. Umím se přizpůsobit a pracovat v nejistotě.

Kompetence k řešení problémů:

Problém rozpoznám, popíšu a určím příčiny. Hledám jeho řešení různými metodami a technikami tak, aby vyhovovalo situaci i cílovému stavu. Vyberu nejvhodnější řešení a po dokončení umím zhodnotit, zda je problém zcela vyřešen.

Kompetence interpersonální:

Žiji mezi lidmi: poznávám druhé a respektuji je. Jsem součástí různých skupin a společenství a jednám v souladu s tím. Rozhoduji se, zda chci spolupracovat či pracovat samostatně. Mám kolem sebe blízké lidi, jsem za to rád a chovám se podle toho. Když komunikuji, beru v potaz hledisko druhé strany, snažím se dorozumět, komunikuji přiměřeně situaci a učím se komunikovat i v náročnějších situacích. Přemýšlím o tom, jak se mi to daří.

Kompetence intrapersonální:

Poznávám, kdo jsem a učím se přijímat. Pracuji sám se sebou a učím se zvládat obtížné situace. Hledám smysl svých činností, rád poznávám nové věci a usiluji o radost ze života.

Kompetence občanská:

Žiju ve světě, který má určitý hodnotový rámec a já jej aktivně dotvářím a měním. Rád objevuji svět a učím se rozumět jeho uspořádání. Rozumím zodpovědnosti, která vyplývá z každého mého kroku.

4. UČEBNÍ PLÁN

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
SAMOSTATNÁ PLAVBA	14	10	10	10	12	15	15	15	15
ZDROJE	1	1	1	2	2	-	-	-	-
OSTROVY	2	2	2	2	2	2	2	2	2
EXPEDICE	-	4	4	4	4	4	4	4	4
PONORKA	1	1	1	2	2	-	-	-	-
ENGLISH DAY	2	2	2	2	2	2	2	4	4
BADATELNA	-	-	-	-	-	4	4	4	4
SLAVNOSTI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VELKÉ EXPEDICE	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Souhrn	22/t	22/t	22/t	26/t	26/t	30/t	30/t	30/t	30/t

Specifikace předmětů - první stupeň**ENGLISH DAY:**

Předmět je zařazen každý týden a v jeho rámci se odehrávají i běžné školní činnosti, ale s cizím jazykem.

SAMOSTATNÁ PLAVBA:

Předmět je zařazen několikrát týdně, dle konkrétních potřeb dětí si jej navíc mohou volit místo dalších bloků (např. s ním nahrazují Ostrovy). Součástí předmětu jsou konzultace.

OSTROVY A SLAVNOSTI:

Předmět, ve kterém si děti volí z nabídky činnost, která je zajímavá. V nabídce jsou i bloky ve spojení s cizím jazykem. 4x ročně si volí blokově v týdnu Slavností "ateliér" nebo tým, ve kterém budou přispívat ke společnému produktu. Významnou součástí předmětu je kompetence pracovní, intrapersonální a interpersonální.

ZDROJE:

Předmět zaměřený na práci s informacemi a rozvoj inforatického myšlení.

PONORKA:

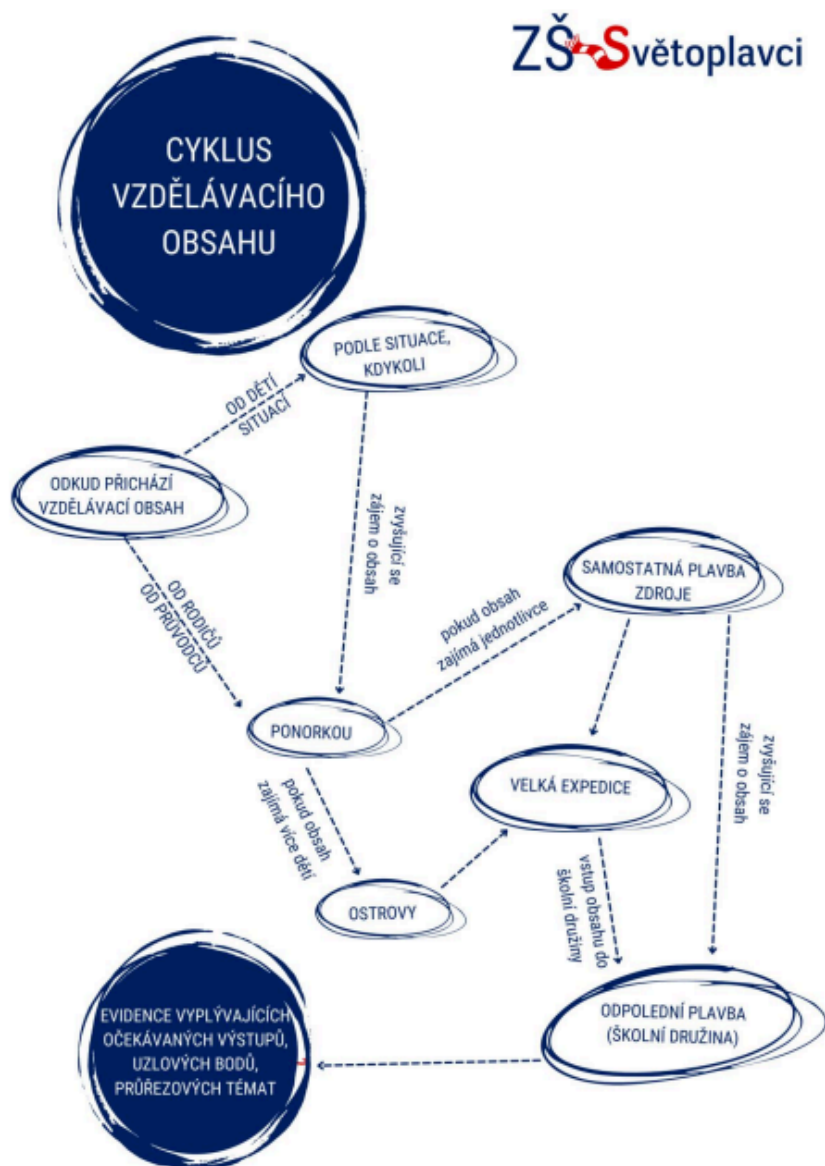
Předmět zaměřený na poznávání světa kolem nás a jeho zákonitostí.

EXPEDICE:

Střídá bloky zaměřené na pobyt v přírodě a její poznávání a ochranu. Rozšířený obsah přináší na Velké expedice, tedy vícedenní pravidelné výjezdy v průběhu roku 5x v rozsahu 2 - 5 souvislých dnů vč. přespání. Díky tomu tvoří celkově Velké expedice nezanedbatelný rozsah školní výuky - větší než v běžném vyučovacím týdnu, ráno navíc 90 minut, v pátky u 1. - 2.r. 90 minut, ve čtvrtky u 2. - 3. ročníku 90 minut, odpoledne navíc 90 - 180 minut, tedy 4 - 6 vyučovacích hodin na každý den strávený na Velké expedici. Velké expedice využívají druhou polovinu týdne (čtvrtek a pátek, od 4. plavby i středu) a jsou povinnou součástí vzdělávání. Celkový počet dnů na VeX je pro 1. - 5. r. 15. 15 x 6h = 90 vyučovacích hodin během roku navíc proti běžnému týdnu. Kromě běžné týdenní dotace tedy takto blokovou výukou na Vex saturujeme 2h výuky týdně z celého roku u každého z ročníků.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTECH

Níže uvádíme popis a OV jednotlivých předmětů. Učivo konkrétních předmětů vzniká na základě zájmu a poptávky ze strany žáků. Často je vázáno na konkrétní OV tam, kde přímo souvisí s podstatou očekávaného výstupu. Očekávané výstupy jsou zařazovány do těch předmětů, kde proběhne jejich ověření, nikoli nutně jejich předchozí rozvoj. Kde se objevují témata, se kterým škola pracuje nad rámec těch, která jsou automaticky obsažena v očekávaných výstupech, dobře popisuje toto schema:

SAMOSTATNÁ PLAVBA

Společně využívané principy práce: konzultace, provádění, koučink pro děti, kompetence pracovní, kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, výchova demokratického občana, osobnostně sociální výchova. Podle svých naplánovaných cílů Světoplavci postupují celou plavbu (či kratší úsek, podle úrovně vyspělosti). Nezbytnou součástí samostatné plavby je rozvoj dovedností k plánování a organizaci vlastního času.

ZDROJE

Společně využívané principy práce: návštěvy a práce v místní knihovně; kompetence k řešení problémů - badatelský a vědecký způsob práce, kladení otázek, evidence zdrojů; práce s texty.

OSTROVY

Společně využívané principy práce: návod! práce s nápodobou, návodem slovním, obrazovým i textovým, interpersonální kompetence, budování návyků pro zdravý životní styl, zodpovědnost za vlastní rozvoj, pracovní kompetence, kompetence k učení, rozšiřování komfortní zóny.

Předmět k objevování nových obzorů – Světoplavci si zkusí nejrůznější činnosti od cvičení a sportu po práci se stavebníci, prozkoumávají přírodu, hudbu, objevují slavná díla i vytvářejí vlastní. Je to příležitost, jak prohlubovat vlastní zájmy a objevovat to, co mě zajímá a čemu se chci věnovat.

Forma předmětu: žáci si volí aktivitu z nabídky. Délka jednotlivých aktivit se prodlužuje v souladu s vývojovými možnostmi žáků. Často si také předem vyžádávají určitou aktivitu, ve které se potřebují rozvíjet a která koresponduje s jejich cíli.

SLAVNOSTI

Společně využívané prvky práce: pracovní kompetence (volba, konkursy, kontrakt, mistrovství, práce se změnou), kompetence k učení (sebeorganizace, sebehodnocení); kompetence k řešení problémů (podpora kreativity, orientace na produkt, originalita řešení; matematizace reálných situací; práce s textem a zdroji; vyhledávání a zpracování informací; digitální gramotnost.

Slavnosti mají jasně definovaný produkt, který je různým způsobem ztvárňován podle záměrů jednotlivých oddělení v průběhu jednoho týdne.

Forma předmětu: týdenní blokovaná výuka společně pro všechny ročníky. Před blokovou výukou probíhají konkursy na pozice v jednotlivých odděleních

ENGLISH DAY

Společně využívané prvky práce: cíl method, práce ve skupinách, vrstevnické učení.

V lehké konverzaci s rodilým mluvčím se učíme mluvit a rozumět. Zpočátku převažuje zaměření na konverzaci, porozumění a ztrátu ostychu a podporu motivace dorozumět se. Později se přidává upevňování nabyté slovní zásoby, základní konverzační obraty a následně se přes způsob výslovnosti dostáváme k psanému textu v angličtině a gramatickým pravidlům.

EXPEDICE

Společně využívané prvky práce: badatelská výuka, projektová výuka, učíme v lese, výchova demokratického občana, kompetence intersociální, kompetence k řešení problémů, multikulturní výchova. Specifickou dramaturgii mají Velké expedice, které fungují v souladu s koncepty zážitkové pedagogiky a dramaturgickými principy stavby velkých akcí.

Forma předmětu: žáci vyrážejí do světa, zpočátku po okolí, v dalších ročnících po ČR. Rozvoj OV probíhá v reálném prostředí i kontextu.

PONORKA

Společně využívané prvky práce: kompetence občanská, multikulturní výchova, vrstevnické učení, projektová kompetence, koučink pro děti.

Specifikace předmětů - druhý stupeň

Na druhém stupni mají žáci 5 předmětů: Badatelnu, Expedici, Samostatnou plavbu, English day, Ostrovy a Slavnosti.

BADATELNA:

Propojená science výuka zahrnuje chemii, přírodopis, fyziku, informatiku (vč. práce se zdroji) a část fyzické geografie. Učení probíhá ve formátu integrované výuky se silnou orientací na badatelské učení a zkoumání světa s přesahy do morální výchovy (OSV). Výuka probíhá v blocích.

EXPEDICE:

Probíhá střídavě expedice zaměřená přírodovědně a zeměpisně a expedice pojatá kulturně a historicky s přesahem do výchovy k občanství. Výuka probíhá celý den venku.

SAMOSTATNÁ PLAVBA:

V předmětu probíhají výukové bloky češtiny a matematiky, navíc druhého cizího jazyka, velkou část času ale zůstává prostor pro samostatnou práci a učení, které mají za cíl rozvoj kompetence k učení. Samostatná plavba je často prostorem pro rozvoj dle vlastních zájmů napříč předměty.

ENGLISH DAY:

Je na druhém stupni obohacen o další hodiny, kombinuje běžné dovednosti s rozvojem v oblastech očekávaných výstupů cizího jazyka.

OSTROVY A SLAVNOSTI:

Jsou volitelné bloky z různých předmětů. Část volby bloků je přímo na žácích, část dostávají doporučenou podle své dosavadní vzdělávací dráhy a s důrazem na všeobecnost jejich vzdělávání. Zahrnuje vybrané oblasti z předmětu Svět práce (povinnou i školně volitelnou část).

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTECH

BADATELNA

Společně využívané prvky práce: badatelská výuka, projektová výuka, učíme v lese, kompetence intersociální, základy vědecké práce.

SAMOSTATNÁ PLAVBA

Společně využívané prvky práce: pracovní kompetence; kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, vrstevnické učení, skupinová práce, projektová výuka.

ENGLISH DAY

Společně využívané prvky práce: CLIL metoda, skupinová práce, vrstevnické učení.

OSTROVY A SLAVNOSTI

Společně využívané prvky práce: pracovní kompetence (volba, konkursy, kontrakt, mistrovství, práce se změnou), kompetence k učení (sebeorganizace, sebehodnocení); kompetence k řešení problémů (podpora kreativity, orientace na produkt, originalita řešení; matematizace reálných situací; práce s textem a zdroji; vyhledávání a zpracování informací; digitální gramotnost, smysl výuky a školních cílů.

Specificky zařazujeme všechny oblasti z celku Člověk a svět práce. Jeden povinný pro všechny naplňujeme ročníkovým projektem pro 8. - 9. ročník (vedení prezentačního portfolia) a nastavením dobrovolnictví. Další si Světoplavci jednotlivě volí a ví o povinnosti naplnit celý jeden okruh - volbou v průběhu Slavností 16x během celého 2. stupně.

EXPEDICE

Společně využívané prvky práce: kompetence k řešení problémů, kompetence k učení, vrstevnické učení, skupinová práce, projektová výuka, badatelská výuka, projektová výuka, učíme v lese, výchova demokratického občana, kompetence intersociální, multikulturní výchova.

POZNÁMKY K OBSAHU VZDĚLÁVACÍCH PŘEDMĚTŮ

Umístění jednotlivých očekávaných výstupů je dáno podstatou jejich ověřování. Není tedy cílem zařazovat daný OV pouze do jednoho předmětu, ale žák se s ním opakovaně setkává v různých formách a souvislostech. Jeho ověření je ale klíčové právě v předmětu, kde je zařazen, zpravidla i podstatou OV samotného (např. matematika v kontextu reálného světa má své výstupy tohoto druhu v Expedici, další jsou pak řazeny zejména v Samostatné plavbě). Nabídka vzdělávacího obsahu (učiva) ve škole je variabilní: vychází z potřeb a zájmů jednotlivých žáků a nabídky průvodců, jejich dovedností, znalostí a kompetencí. Pracujeme se zaměřením na OV, kde obsah je nositelem příslušných OV. Tam, kde je určen samotnou formulací OV, je obsahem to, co je závazně stanoveno v OV.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata jsou systematicky zařazována do jednotlivých předmětů a výukových situací. Evidence jejich zařazování je vedena zvlášť tak, aby byly naplněny veškeré požadavky dané aktuálním RVP ZV

Tabulka s rozvržením očekávaných předmětů je nedílnou přílohou tohoto ŠVP.

5. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Zásady hodnocení

Hodnocení respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků, musí být jednoznačné, srozumitelné, věcné a pedagogicky odůvodnitelné (založené na podkladech). Hodnocení vychází z jasných cílů a úkolů v jednotlivých oblastech a etapách vzdělávání.

Hodnocení u žáků v režimu individuálního vzdělávání se uplatňuje přiměřeně jednorázovému přezkoušení s cílem zmapovat v maximální možné míře očekávané výstupy a klíčové kompetence, kterým se tito žáci věnují. Součástí hodnocení je doporučení k dalšímu rozvoji tak, aby bylo možno předcházet problematickým situacím v domácím vzdělávání.

HODNOCENÍ V ZŠ SVĚTOPLAVCI

Posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou formulovány v ŠVP v podobě očekávaných výstupů s ohledem na individuální vzdělávací a osobnostní předpoklady a individuální zralost žáka:

- zdůrazňuje individuální pokrok žáka,
- sleduje proces i výsledek
- popisuje konkrétní zvládnuté oblasti vzdělávání,
- podněcuje žáka k dalšímu rozvoji - ukazuje další cestu,
- je v podstatné míře spoluvytvářeno žákem samotným (Triangl).

ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Základem je slovní hodnocení obsahující co nejpřesnější popis dosažené úrovně v jednotlivých oblastech rozvoje žáka (výsledků i procesu samotného). Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Proces hodnocení se odehrává průběžným poskytováním zpětné vazby mezi učitelem a žákem a reflexí žáka samotného. Práce se zpětnou vazbou i reflexí se odehrává pomocí různých metod a technik. Cíle hodnocení jsou převážně formativního charakteru a zahrnují rozvoj klíčové kompetence k učení a kompetence pracovní.

Probíhá např.:

- během jednotlivých činností žáka popisná zpětná vazba
- jako konstruktivní zpětná vazba na konci dané činnosti,
- posouzením vlastního výkonu žákem
- družinovým rozbohem společného výkonu po aktivitě
- vedením deníku a portfolia
- stanovováním kritérií při nastavování SP
- diskusí na Kruhu
- formou individuálního rozhovoru se žákem podle potřeby (např. konzultace nebo žákova žádost o provázení),
- během Trianglu – setkání žáka, rodiče a pedagoga.

Na vysvědčení jsou žáci hodnoceni u jednotlivých předmětů slovně a přílohou vysvědčení je seznam očekávaných výstupů s úrovněmi "ovládáš s dopomocí", "ovládáš částečně", "ovládáš samostatně".

KORMIDLA (individuální plány žáků)

Žáci jsou vedeni postupně učit se stanovovat si cíle a jejich dosažení pak spolu s učitelem hodnotit. To je nedílnou součástí tvorby individuálních plánů. Individuální plán je zpravidla krátkodobý, opakuje se v cyklech 1 - 6 týdnů. Délku cyklu nastavuje průvodce vzhledem k zralosti a dovednostem žáka. Plány se vyvíjí podle úrovně kompetencí žáka tak, aby vždy zasahovaly do zóny nejbližšího rozvoje. Žák si pak spolu s průvodcem stanovuje kritéria ve vzdělávacích oblastech tak, aby mohl poznat, kdy budou dílčí cíle splněny. To umožňuje přehledné, průběžné a jednoduché ověřování dosažené úrovně vzdělávání zřejmé pro žáky, pedagogy i zákonné zástupce. Pokud kritéria nejsou splněna, průvodce poskytuje žákovi potřebnou podporu pro efektivnější zvládnutí.

PODKLADY PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Podklady pro hodnocení tvoří především:

žákem vytvořené výstupy (pracovní listy, průvodky, výrobky, multimediální záznamy atd.), ze kterých si sám skládá své portfolio

- rozhovory průvodce s žákem,
- Kormidla (individuální plány žáků),
- pozorování chování a projevů žáka,
- průběžné hodnocení z Trianglu průvodce s rodiči a žákem,
- výstupy a zápisy v Cestovním deníku.

KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ

Hodnocení obsahuje informace o míře splnění následujících kritérií:

- naplňuje očekávané výstupy formulované v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu (popř. naplňuje cíle jednotlivých výukových bloků a projektů odvozených z těchto výstupů);
- naplňuje dílčí oblasti klíčových kompetencí

Slovní hodnocení:

- vystihuje úroveň rozvoje, kterého dosáhl žák ve vztahu k naplnění OV a KK
- pojmenovává pokrok, kterého bylo dosaženo od minulého hodnocení;
- obsahuje všechny vyučované oblasti;
- zdůrazňuje úspěchy a silné oblasti žáka, upozorňuje na oblasti, na které je třeba se zaměřit, a doporučuje další rozvoj žáka;
- obsahuje doporučení pro žáka, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat;
- je adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné;
- je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka;
- zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji.

INFORMOVÁNÍ ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ O PRŮBĚHU A VÝSLEDKÁCH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka informováni prostřednictvím:

- Trianglů a případných podpůrných hodnocení a dohod,
- individuálních plánů žáka,
- digitalizovaného záznamu úrovně OV,
- žákovského portfolia,
- vysvědčení či výpisu z něj,
- individuálně smluvených schůzek s učitelem.

PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA SVĚTOPLAVCŮ - Světoplaváčci

Ve školním roce 2024/25 Světoplavci poprvé otevírají přípravnou třídu. Personálně je provoz zajištěn kvalifikovanými zaměstnanci školy, materiálně využívá přípravná třída zázemí i pomůcky, nástroje a materiály ZŠ Světoplavci. Žáci mají možnost přihlásit se k odběru obědů ve školní jídelně stejně jako žáci ZŠ, mají nárok na školní družinu za stejných podmínek jako žáci ZŠ. Jejich rozvrh má 20 hodin týdně v souladu s požadavky stanovenými závaznými školskými dokumenty.

Očekávané výstupy a jejich rozložení do integrovaných témat je následující (vždy jeden integrovaný předmět představuje jeden den docházky do přípravné třídy)

OSTROVY - Světoplaváčci mají možnost drobného plánování a volby ve výběru ostrovů - paralelních bloků zaměřených na estetickou, pohybovou, jazykovou a hudební výchovu. Výčet v bodech níže ukazuje vždy převažující zaměření, ve skutečnosti jsou do dne promítány dílčí výstupy ze všech oblastí.

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a společnost
- dítě a svět

EXPEDICE - Den vždy venku. Integruje poznávání a objevování přírody, pohyb a pobyt v přírodě, pohybový rozvoj, rozšiřování komfortní zóny.

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a společnost
- dítě a svět

PONORKA - Den určený objevování světa a jeho zákonitostí s důrazem na vědecké poznání světa, kulturní a historické oblasti.

- dítě a společnost
- dítě a svět
- dítě a ten druhý

ENGLISH DAY - Den propojuje hudební a výtvarnou výchovu s cizím jazykem a zahrnuje v duchu CLIL metody společné vaření za podpory angličtiny. Zasahuje cíle z oblasti sebeobsluhy a zdravého životního stylu.

- dítě a ten druhý
- dítě a svět
- dítě a jeho tělo

SAMOSTATNÁ PLAVBA - Světoplaváči tráví čas v dalších prostorách školy a v kajutách (učebnách) určených jednotlivým ročníkům. Vždy mají tématicky zaměřený blok s využitím materiálů a škálovatelných a gradovaných nástrojů podle potřeby. Hlavní zaměření dne je na matematickou a čtenářskou gramotnost.

- dítě a ten druhý
- dítě a jeho psychika

Úroveň obsahu ve všech předmětech je variována podle konkrétní úrovně a potřeb dětí, pracujeme individualizovaně a škálovatelně s jednotlivými vzdělávacími obsahy. Děti nadané, mimořádně nadané i děti se specifickými potřebami mají tedy dostatek možností, jak neustrnout a rozvíjet se v souladu se svými potřebami. Metody a formy jsou čerpány i ze školních podmínek a metod, které jsou školou využívány. Škola podporuje průvodce, aby měli možnost učit se ze zkušeností školy a ty přenášet do provozu přípravné třídy.

Světoplaváči si vedou vlastní portfolio a rozvíjí své sebehodnocení formou deníku, dvakrát do roka mají v akcovníku Triangl, tedy schůzku rodič - Světoplaváček - průvodce.

Úzká provazba na rodinu je důležitým pilířem práce ve Světoplavcích i Světoplaváčkách.

Bloky zde uvedené jsou konkretizovány v rámci plánu plavby (5 plaveb za rok) a reagují na potřeby konkrétních dětí. První plavba je určená diagnostice a seznamováním s dětmi.

Světoplaváči se blokově účastní Slavností školy, kdy se stávají jedním - přidruženým - ateliérem. Podílejí se tak na výrazně přesahujícím díle, ze kterého se mohou radovat společně se Světoplavci.

Světoplaváči mají svůj příměstský tábor v době konání tábora Světoplavců.

EVALUACE V PŘÍPRAVNÉ TŘÍDĚ

OBLASTI A PROSTŘEDKY AUTOEVALUACE

Sledujeme konkrétní pokroky dítěte (vedeme kartu dítěte), výběr z možností (všestrannost či specializaci dítěte v rámci nabídek, které týdenní program umožňuje - zápisové archy na Ostrovy), soulad výchovy a vzdělávání u Světoplaváček a rodiny. Vyhodnocujeme záznamy v denících dětí.

V lednu a červnu je v akcovníku znám termín (rodičům, Světoplaváčkům, průvodcům), kdy dochází ke společným schůzkám nad pokrokem dítěte. Na konci každé plavby je tvořen plán další plavby na základě záznamů v kartách jednotlivých dětí. Ke konci plavby je též aktualizována potřebná míra informací o každém dítěti vzhledem k již zavedeným opatřením a je na ně reagováno případně opatřeními novými.

Zpracovala Kateřina Parvonič, ředitelka Světoplavců.

29.8.2024